

JUSTITISMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 13. marts 2013
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Jean Elisabeth Hørdum
Sagsnr.: 2013-0038-0010
Dok.: 673280

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1 (B 21), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 30. januar 2013. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Preben Bang Henriksen (V).

Morten Bødskov

/

Freja Sine Thorsboe

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1 (B 21) fra Folketingets Retsudvalg:

”I forlængelse af 1. behandlingen af B 21 om bogføringskriminalitet den 25. januar 2013, bedes ministeren nærmere redegøre for de prøvesager ministeren omtalte, herunder:

- Hvorvidt prøvesagerne drejer sig om forsætlig eller groft uagtsom bortskaffelse af bogføringsmateriale?
- Hvad prøvesagerne skal bevise?
- Hvilke strafferammer der lægges op til i prøvesagerne - hvad er der nedlagt påstand om i de enkelte prøvesager?
- Hvornår prøvesagerne forventes afsluttet?

Ministeren bedes desuden sende Retsudvalget resultaterne af prøvesagerne, når de foreligger.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”1. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at der i bogføringsloven er fastsat en række bestemmelser om erhvervsdrivende virksomheders bogføring. Disse bestemmelser har navnlig til formål at sikre gennemsigtighed, hindre eller standse misbrug og muliggøre effektiv kontrol med og eventuel retsforfølgning af virksomheder.

Det følger således bl.a. af bogføringslovens § 6, stk. 1, 2. pkt., at bogføringen skal tilrettelægges og udføres således, at regnskabsmaterialet ikke ødelægges, bortskaffes eller forvanskes, ligesom det skal sikres mod fejl og misbrug. Efter lovens § 10, stk. 1, skal den bogføringspligtige endvidere opbevare regnskabsmaterialet på betryggende vis i 5 år, og opbevaringen skal ske på en måde, som i hele opbevaringsperioden muliggør en selvstændig og entydig fremfindning af det pågældende regnskabsmateriale.

Overtrædelse af de nævnte bestemmelser kan straffes med bøde.

Herudover findes der i straffelovens § 302 en bestemmelse vedrørende særligt grove overtrædelser af lovgivningens bestemmelser om regnskabs- og bogføringsforpligtelser. Efter denne bestemmelse straffes den, som særligt groft overtræder lovgivningens krav til bl.a. bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Begås overtrædelsen af grov uagtsomhed, er straffen bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

2. Som justitsministeren nævnte i forbindelse med 1. behandlingen af beslutningsforslaget, har Københavns Politi rejst tiltale i en række prøvesager om grove overtrædelser af bogføringsreglerne omfattet af straffelovens § 302. Formålet hermed er at få domstolenes stillingtagen til straffniveauet i denne type sager inden for de gældende straffes rammer. Anklagemyndigheden vil således i disse sager nedlægge påstand om straffe, der er højere end den hidtidige praksis.

Jeg har til brug for mit bidrag til besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK), der har oplyst, at der foreløbig er rejst tiltale i 7 prøvesager om grove overtrædelser af bogføringsreglerne omfattet af straffelovens § 302.

Indtil nu er 5 af de nævnte prøvesager afgjort ved Københavns Byret i perioden fra den 23. til den 30. januar 2013. 2 sager er endnu ikke afgjort. Den ene af disse sager er berammet til foretagelse den 6. juni 2013, mens den anden endnu ikke er berammet.

I alle sagerne er der rejst tiltale for forsætlig overtrædelse af straffelovens § 302.

Sagerne drejer sig i alle tilfælde om enkeltstående overtrædelser begået af mindre virksomheder. Det er i forbindelse med tiltalerejsningen lagt til grund, at overtrædelserne ikke er begået i den hensigt at skjule andre og grovere lovovertrædelser.

Det er karakteristisk for sagerne, at bogføringen (således som sagerne forelå oplyst på tidspunktet for tiltalerejsningen) enten aldrig er blevet lavet, har været stærkt mangelfuld eller efterfølgende er bortskaffet.

I en af prøvesagerne skete der af bevismæssige grunde frifindelse.

I to af prøvesagerne valgte anklagemyndigheden under hovedforhandlingen på grund af nye oplysninger at frafalde påstanden om domfældelse for overtrædelse af straffelovens § 302 og i stedet påstå domfældelse for overtrædelse af bogføringsloven.

I den ene af disse sager skyldtes dette, at den tiltalte i forbindelse med hovedforhandlingen kunne fremvise en stor del af bogføringen, og i den anden sag skyldtes den ændrede påstand, at bogføringen beviseligt var bortkommet af grunde, som ikke kunne bebrejdes de tiltalte (vandskade).

I den fjerde sag skete der alene domfældelse for overtrædelse af bogføringsloven, idet retten på baggrund af oplysningerne fra kurator ikke fandt det bevist, at al bogføringen manglede i forbindelse med konkursen.

I den femte sag blev der domfældt for forsætlig overtrædelse af straffelovens § 302.

I denne sag fandt retten, at tiltalte, der ikke tidligere var straffet, forsætligt havde bortskaffet regnskabsmaterialet, efter at selskabet var gået konkurs. Det blev videre lagt til grund, at selskabet kun havde haft en meget begrænset aktivitet, og at tiltalte ikke havde bortskaffet regnskabsmaterialet i den hensigt at dække over anden kriminalitet.

Anklagemyndigheden nedlagde under sagen påstand om fængselsstraf. Tiltalte blev idømt 7 dages fængsel, der blev gjort betinget.

Anklagemyndigheden har med henblik på at få landsrettens vurdering af strafniveauet anket denne dom med påstand om skærpelse.

SØIK har desuden oplyst, at statsadvokaturen i øjeblikket efterforsker en større sag, hvor en person er mistænkt for på systematisk vis at have påtaget sig mod vederlag at afvikle selskaber under omstændigheder, hvor myndighederne på grund af utilstrækkelig bogføring ikke efterfølgende har kunnet kortlægge selskabernes økonomiske forhold op til afviklingen.

Hvis der på baggrund af efterforskningen findes grundlag for tiltale-rejsning i denne sag, forventes det, at tiltalen vil angå straffelovens § 302. En dom i denne sag vil således kunne medvirke til at få fastlagt strafniveauet i sager om grovere overtrædelser af straffelovens § 302.

3. Som det fremgår, har anklagemyndigheden ved de nævnte prøvesager taget initiativ til at søge strafniveauet i sager om grove bogfø-

ringsovertrædelser hævet. Hidtil er der kun afsagt domme ved byretten i et begrænset antal prøvesager, og ingen af sagerne har endnu været forelagt højere retsinstanser.

Rigsadvokaten vil i samarbejde med bl.a. SØIK fortsat følge behandlingen af prøvesagerne om bogføringsovertrædelser tæt. I den forbindelse vil det i lyset af afgørelserne i de ovennævnte sager blive vurderet, om der er behov for yderligere prøvesager med henblik på at søge strafniveauet i denne type sager hævet.

Efter min opfattelse bør eventuelle overvejelser om at iværksætte yderligere initiativer på dette område fortsat afvente, at domstolene har haft lejlighed til at tage stilling til et tilstrækkeligt antal egnede prøvesager.”

Justitsministeriet kan henholde sig til det, der er anført af Rigsadvokaten.

Justitsministeriet vil orientere Retsudvalget om de endelige resultater af de prøvesager, der endnu ikke er afgjort, når disse resultater foreligger.